

Σε «αποθήκες» ανθρώπινων ψυχών και απαγορευμένους χώρους για τους κατοίκους έχουν μετατραπεί τα κεντρικά πάρκα της Αθήνας, με κυβέρνηση και δήμο να βολεύονται από τα αυτοσχέδια παραπήγματα που κρύβουν το πρόβλημα των χιλιάδων αστέγων πίσω από θάμνους και φυλλωσιές

Τσαντίρια και αυτοσχέδια παραπήγματα που φιλοξενούν τους απόκληρους της οικονομικής κρίσης, τους τοξικοεξαρτημένους και τους μετανάστες μιας ανύπαρκτης για το θέμα πολιτικής αντιμετώπισης, έχουν κατακλύσει τα πάρκα της Αθήνας, μετατρέποντάς τα σε ιδιότυπες φαβέλες.

Στο Πεδίον του Άρεως, τον λόφο Φινοπούλου, το πάρκο της Ακαδημίας Πλάτωνα και τον λόφο Φιλοπάππου η κατάσταση είναι απελπιστική, με τον δήμο και την πολιτεία να σφυρίζουν αδιάφορα και επί της ουσίας να δηλώνουν αδυναμία να αντιμετωπίσουν τόσο το πρόβλημα των χιλιάδων αστέγων όσο και το πρόβλημα της πλήρους υποβάθμισης των πνευμόνων πρασίνου στις ξεχασμένες γειτονιές της Αθήνας, όπως είναι η Κυψέλη, η Ακαδημία Πλάτωνα και ο Κολωνός.

Οι κάτοικοι είναι πεπεισμένοι ότι κυβέρνηση και δήμος βολεύονται να κρύβεται το πρόβλημα πίσω από τα δέντρα και τις φυλλωσιές. Βολεύονται με τα τσαντίρια και τα παραπήγματα που έχουν στηθεί μέσα στα πάρκα, τα οποία έτσι κι αλλιώς συστηματικά απαξιώνουν εδώ και χρόνια δήμος και περιφέρεια. Και είναι οι ίδιοι κάτοικοι που προσφέρουν χείρα βοήθειας στους αστέγους με εβδομαδιαίο συσσίτιο, όπως συμβαίνει για παράδειγμα εδώ και χρόνια στο Πεδίον του Άρεως.

Η κατάσταση έχει πάρει εκρηκτικές διαστάσεις, με τον αριθμό των αστέγων να αυξάνεται συνεχώς, χωρίς όμως να υπάρχει κανείς στην Ελλάδα που να γνωρίζει το μέγεθος του προβλήματος αφού δεν υπάρχει αξιόπιστη απάντηση μέσα από μια συγκεκριμένη μέθοδο καταγραφής. Είναι χαρακτηριστικό της αυξητικής τάσης που καταγράφεται ότι το 73% των Ελλήνων που σιτίζονται μέσω των δημοτικών προγραμμάτων είναι άνεργοι τα τελευταία 2 χρόνια, ενώ το 31% του συνόλου των Ελλήνων προσήλθαν για πρώτη φορά στο συσσίτιο τους τελευταίους 6 μήνες!

Οι προσπάθειες που γίνονται σε τοπικό επίπεδο από δήμους, μη κερδοσκοπικές οργανώσεις και Εκκλησία είναι μεν αξιόπαινες, δεν μπορούν όμως όχι να αντιμετωπίσουν αλλά ούτε καν να προσεγγίσουν το πρόβλημα αφού δεν υπάρχει κεντρική στρατηγική και συντονισμός αντιμετώπισης.

Η έλλειψη κεντρικής στρατηγικής είναι οφθαλμοφανέστατη και στον τρόπο αντιμετώπισης των αστέγων και στον τρόπο αντιμετώπισης των εκατοντάδων χιλιάδων πολιτών που βρίσκονται ένα βήμα από το να βρεθούν στον δρόμο και ζουν υπό την απειλή της έξωσης, της κατάσχεσης, χωρίς ηλεκτρικό και θέρμανση. Η κατάσταση μάλιστα αναμένεται να επιδεινωθεί δραματικά όταν σταματήσουν τα μέτρα προστασίας της πρώτης κατοικίας.

Οι «γειτονιές» της δυστυχίας

Στο Πεδίον του Άρεως ζουν μόνιμα πάνω από 50 άστεγοι, αριθμός που πολλαπλασιάζεται περιστασιακά. Τσαντίρια και αυτοσχέδια παραπήγματα έχουν στηθεί περιμετρικά του άλσους, μέσα στις φυλλωσιές και τους θάμνους, και έχουν δημιουργηθεί κατά τόπους «γειτονιές». Όπως είπε στο «Π» ο πρόεδρος του συλλόγου «Αθηνά» Μανόλης Μπαχλιτζανάκης, αλλού έχουν στήσει τα παραπήγματά τους μετανάστες από τις αφρικανικές χώρες, αλλού μετανάστες από τα Βαλκάνια, αλλού Έλληνες άστεγοι, αλλού οι τοξικοεξαρτημένοι. Οι εικόνες σκληρές. Στον έναν ίσκιο ένας νέος άνθρωπος τρυπιέται στο παγκάκι με τα σκόρπια υπάρχοντά του, στον άλλο ίσκιο μια γυναίκα, που ζει εδώ και λίγο καιρό με τον άντρα της στο πάρκο, σκουπίζει την «αυλή» της αυτοσχέδιας καλύβας της.

Η κατάσταση ίδια και στα άλλα πάρκα της Αθήνας, στον λόφο Φινοπούλου, λίγο πάνω από την οδό Μουστοξύδη, στον λόφο του Φιλοπάππου, όπου η σπηλιά του Σωκράτη φιλοξενεί αστέγους - απόρους της πόλης, στο πάρκο της Ακαδημίας Πλάτωνα.

Το Πεδίον του Άρεως είναι σε άθλια κατάσταση αφού, όπως μας επισήμανε ο κ. Μπαχλιτζανάκης, αν και δαπανήθηκαν πάνω από 10 εκατομμύρια ευρώ για την ανάπλασή του, αφέθηκε στη μοίρα του. Δεν υπάρχει καθαριότητα, δεν υπάρχει ασφάλεια, παρά μόνο καταστροφές στις υποδομές.

Όταν, όμως, αφήνεις έναν τέτοιο χώρο να ρημάξει, φυσικό επακόλουθο είναι να αποτελέσει την εύκολη λύση και για την πολιτεία προκειμένου το πρόβλημα των αστέγων

να κρυφτεί, έστω σε έναν βαθμό, από τη βιτρίνα της πόλης.

Η πλειονότητα των ανθρώπων που καταφεύγουν στα πάρκα δεν είναι απλοί άστεγοι, μας είπε ο αντιδήμαρχος Καθημερινότητας Γιώργος Αποστολόπουλος, είναι χρήστες ναρκωτικών, αλκοολικοί και άτομα με ψυχολογικά προβλήματα. «Επομένως, θα μπορούσαν να βρουν φιλοξενία μόνο σε ξενώνες με ειδική υγειονομική υποδομή, ώστε να υπάρξει η κατάλληλη περίθαλψη και φροντίδα γι' αυτούς.. Τέτοιοι ξενώνες μπορούν να δημιουργηθούν από την πολιτεία σε κεντρικό κυβερνητικό επίπεδο, αφού αυτή έχει μεγάλες νοσοκομειακές υποδομές, έμπειρο ιατρικό προσωπικό και εξοπλισμό. Με αυτόν τον τρόπο και οι συνάνθρωποί μας θα μπορέσουν να σωθούν και οι πράσινοι χώροι της πόλης θα διατηρήσουν τον χαρακτήρα τους».

Ο κ. Αποστολόπουλος, αναφερόμενος, εξάλλου, στην κατάσταση του Πεδίου του Άρεως και του λόφου Φινοπούλου, τόνισε ότι δεν υπάγονται στον δήμο, υπογράμμισε ότι κανένας από τον δήμο δεν βολεύεται με αυτήν την κατάσταση και με τους συνανθρώπους μας να υποφέρουν, επισήμανε όμως ότι «από την πλευρά βέβαια της κεντρικής πολιτικής εξουσίας, θα πρέπει όλοι να γνωρίζουμε ότι στην πολιτική όλα κρίνονται εκ του αποτελέσματος».

Το θέμα, βέβαια, δεν είναι η αντιμετώπιση του διπλού προβλήματος μέσα από μια στιγμιαία επίδειξη ενδιαφέροντος και πυγμής, μέσα από επιχειρήσεις - σκούπα που θα έχουν αποτέλεσμα την απομάκρυνση των αστέγων για τα μάτια του κόσμου και για μικρό χρονικό διάστημα, αλλά η υιοθέτηση μιας πολιτικής για την όλο και αυξανόμενη ανθρωπιστική κρίση, παράλληλα με την προστασία των ελεύθερων χώρων στις υποβαθμισμένες, με επιλογή της πολιτείας, γειτονίες της Αθήνας που λειτουργούν ως «αποθήκες» ανθρώπινων ψυχών και ως απαγορευμένοι χώροι για τους κατοίκους.

Ανθρωπιστική κρίση

Η αντιμετώπιση των χιλιάδων αστέγων γίνεται μέχρι σήμερα με αξιέπαινες προσπάθειες και τη χορήγηση των στοιχειωδών, όπως συσσίτιο, σε τοπικό επίπεδο, χωρίς όμως κανέναν σχεδιασμό, χωρίς καμιά στρατηγική.

Το πρόβλημα και εδώ είναι διπλό, αφορά δηλαδή και τον τρόπο αντιμετώπισης των ήδη αστέγων αλλά και τον τρόπο αντιμετώπισης εκείνων που βρίσκονται ένα βήμα πριν από την έξοδό τους στον δρόμο. Όπως επισήμανε στο «Π» η Ιωάννα Περτσινίδου, συντονίστρια προγράμματος «Συν στο Πλην», της οργάνωσης Praksis, αν και η Ελλάδα αντιμετωπίζει ιστορικά τη μεγαλύτερη ύφεση σε καιρό ειρήνης και οι άνθρωποι που πλέον βιώνουν απειλή έξωσης, ζουν σε σπίτι που δεν έχει ηλεκτρικό ρεύμα ή θέρμανση ή ζουν στον δρόμο αυξάνονται καθημερινά, κανείς δεν θα μπορέσει να αποτυπώσει μίαν απάντηση αξιόπιστα αφού δεν υπάρχει μέθοδος καταγραφής για τον αριθμό των αστέγων.

Είναι χαρακτηριστικό, όπως λέει η κ. Περτσινίδου, ότι μόλις το 2012 όρισε η Ελλάδα ποιος θεωρείται άστεγος στην ελληνική επικράτεια, περιορίζοντας ουσιαστικά το θεμελιώδες δικαίωμα κάθε ανθρώπου σε ασφαλή και αξιοπρεπή κατοικία μόνο σε όσους διαμένουν νόμιμα στη χώρα!

Η συντονίστρια του προγράμματος «Συν στο Πλην» εφιστά την προσοχή και στο γεγονός ότι το πρόβλημα δεν περιορίζεται στους αστέγους που ζουν στον δρόμο. «Συνήθως όταν μιλούμε για αστέγους έχουμε στο μυαλό μας μόνο όσους ζουν στον δρόμο. Ωστόσο καταδεικνύεται ότι το πρόβλημα είναι πολύ μεγαλύτερο και πλέον αγγίζει τον καθένα από μας είτε άμεσα είτε έμμεσα».

Η σκοτεινή μέχρι σήμερα πλευρά του προβλήματος, όπως επισημαίνει η Praksis,

προσδιορίζεται ενδεικτικά και μόνο «από τις 40.000 προειδοποιήσεις διακοπής που είχε στείλει η ΔΕΗ τον Ιανουάριο 2012, τα 83.000 στεγαστικά δάνεια που στήριζε ο ΟΕΚ και έμειναν σε εκκρεμότητα από την κατάργηση του Οργανισμού και όλα όσα ενδεχομένως απειλούνται στην περίπτωση που αρθούν τα μέτρα προστασίας πρώτης κατοικίας από τον Ιανουάριο του 2014. Άγνωστος ακόμη είναι ο αριθμός των κατασχέσεων, των οριστικών αποφάσεων εξώσεων και τελικά όλων όσων έχουν καταφύγει σε συγγενείς και φίλους γιατί απλά δεν μπορούν πια να καλύψουν τα καθημερινά τους έξοδα».

Στο ερώτημα, λοιπόν, πόσοι είναι τελικά οι άστεγοι, δεν μπορεί να υπάρξει αξιόπιστη απάντηση παρά μόνο η αλήθεια των ανθρώπων που καθημερινά προσφεύγουν στην Praksis και στον Δήμο της Αθήνας για μια χείρα βοήθειας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία, τα Κέντρα Ημέρας που λειτουργεί η Praksis δέχονται καθημερινά κατά μέσο όρο 170 ανθρώπους που επιθυμούν να κάνουν ένα μπάνιο, να πλύνουν τα ρούχα τους, να ξεκουραστούν για λίγο, να δουν γιατρό, κοινωνικό επιστήμονα ή εργασιακό σύμβουλο προκειμένου να αναζητήσουν από κοινού απαντήσεις στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν. Συνολικά, από τον Μάιο του 2012 που ξεκίνησε η λειτουργία τους, με την υποστήριξη του Ιδρύματος «Σταύρος Νιάρχος», έχουν καταγραφεί 3.184 άνθρωποι οι οποίοι έχουν πραγματοποιήσει 49.893 επισκέψεις. Παράλληλα, το πρόγραμμα σίτισης του Δήμου Αθηναίων προσφέρει 1.400 γεύματα την ημέρα, 365 μέρες τον χρόνο. Συνολικά, υπολογίζονται σε περισσότερους από 20.000 οι πολίτες που προσφεύγουν στις κοινωνικές δομές του Δήμου της Αθήνας, όπως στους δύο Ξενώνες Φιλοξενίας Αστέγων, το Υπνωτήριο Αστέγων, τον Ξενώνα Φιλοξενίας στην Ομόνοια, τις κλίνες του ΚΥΑΔΑ, το Κοινωνικό Παντοπωλείο, το πρόγραμμα «Αλληλεγγύη στην Οικογένεια», τον «Κόμβο Αλληλοβοήθειας Πολιτών».

Οι πρωτοβουλίες αυτές, όμως, είναι δυστυχώς σταγόνα στον ωκεανό, τη στιγμή που δεν υπάρχει κεντρική διαχείριση της ανθρωπιστικής κρίσης.

Στον «πάγο» το Σχέδιο Δράσης

Εδώ και σχεδόν δυο χρόνια, το Εθνικό Σχέδιο Δράσης, που συμπεριλαμβάνει όλα τα επίπεδα παρέμβασης, δηλαδή πρόληψη και φροντίδα, είναι «παγωμένο» και βρίσκεται, όπως επισήμανε στο «Π» η κ. Περτσινίδου, στα συρτάρια των υπουργείων Εργασίας και Υγείας. Ένα Σχέδιο Δράσης που δημιουργήθηκε μέσα από διαδικασίες διαβούλευσης με την Κοινωνία των Πολιτών στο πλαίσιο του νόμου 4052/2012.

Τους λόγους για τους οποίους έχει «παγώσει» δεν τους γνωρίζουν οι οργανώσεις, που επισημαίνουν ότι αυτό που πρέπει να γίνει άμεσα, γιατί είναι εξαιρετικά σημαντικό, είναι επιτέλους να ξεπαγώσει. Όπως επισημαίνει η συντονίστρια του προγράμματος «Συν στο Πλην», «είναι σημαντικό για την Ελλάδα να σταματήσει η εξάσκηση κοινωνικής πολιτικής να κατακερματίζεται κατά βουλές και βολές που απλά επιβαρύνουν αντί να φροντίζουν όσους χρειάζονται φροντίδα. Οι όποιες αλλαγές έχουν γίνει τα τελευταία χρόνια, έχουν οδηγήσει στην πλήρη κατάρρευση οποιασδήποτε μορφής πρόνοιας υπήρχε, όσο προβληματική και αν ήταν αυτή. Χιλιάδες επιδόματα διακόπηκαν βίαια, χωρίς να υπάρχει συγκεκριμένος σχεδιασμός για το αύριο. Οριζόντιες περικοπές στον χώρο της υγείας, και συγκεκριμένα στον χώρο της ψυχικής υγείας, έχουν στερήσει την απαραίτητη φροντίδα σε χιλιάδες ανθρώπους».

Η κ. Περτσινίδου κάνει λόγο για σπασμωδικές αντιδράσεις, όπως η κατάργηση του ΟΕΚ, οι επιχειρήσεις - σκούπα στο κέντρο της Αθήνας, τα σχετικά μέτρα που αφορούν την άρση της προστασίας της πρώτης κατοικίας, έστω και με κριτήρια, όλα δείγματα, όπως λέει,

αποσπασματικών πολιτικών που αφήνουν σε εκκρεμότητα αυτούς που πάντα βρίσκονταν οριακά στον κοινωνικό ιστό: «Όλα δείγματα σπασμωδικής αντίδρασης σε μια κρίση που όφειλε να μας ταρακουνήσει, αν μη τι άλλο, για όλα αυτά που ενδεχομένως ήταν κακώς κείμενα».

Η Praksis υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό να υπάρξει σχεδιασμός, δέσμευση και συντονισμός για παρεμβάσεις που έχουν ολιστικό χαρακτήρα, και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης είναι ένα καλό παράδειγμα, εάν βγει από το συρτάρι.

Ευρώπη: 4 εκατομμύρια άστεγοι

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Ε.Ε., περισσότεροι από 4 εκατομμύρια πολίτες βρίσκονται κάθε χρόνο χωρίς στέγη για μικρή ή μεγάλη περίοδο, ενώ περισσότεροι από 3 εκατομμύρια πολίτες, σύμφωνα με τη μελέτη του Ευρωβαρόμετρου για το 2010, αισθάνονται λόγω οικονομικών συνθηκών άμεσα τον κίνδυνο να βρεθούν στον δρόμο. Είναι χαρακτηριστικό ότι ο αριθμός των αστέγων αυξάνεται συνεχώς τα τελευταία τέσσερα χρόνια σε 15 χώρες της Ε.Ε., ανάμεσά τους και στην Ελλάδα.

Αίσθηση προκάλεσαν τον περασμένο Ιούνιο στο Ευρωκοινοβούλιο, στο πλαίσιο της συζήτησης για την ίδρυση «Ταμείου Απόρων», τα στοιχεία που παρουσίασε η εισηγήτρια Ιρλανδέζα ευρωβουλευτής Έμερ Κοστέλο, για τα επίπεδα φτώχειας στην Ευρώπη των 27, αφού υπολογίζονται σε 120 εκατομμύρια οι Ευρωπαίοι, σχεδόν το ένα τέταρτο του συνολικού πληθυσμού, που απειλούνται από τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό. Παράλληλα, περισσότεροι από 40 εκατομμύρια αντιμετωπίζουν σημαντικές στερήσεις και δεν μπορούν ούτε μέρα παρά μέρα να εξασφαλίσουν ένα θρεπτικό φαγητό, ενώ σχεδόν έξι εκατομμύρια παιδιά δεν έχουν ένα δεύτερο ζευγάρι παπούτσια.

Όπως επισημαίνει η οργάνωση Praksis, σύμφωνα επίσης με τα τελευταία στοιχεία της έρευνας που αφορά την Ποιότητα της Ζωής και τον αντίκτυπο της κρίσης σε αυτήν, συνεχώς αυξάνεται και ο αριθμός των ανθρώπων που κινδυνεύουν να χάσουν το σπίτι τους λόγω αδυναμίας αποπληρωμής βασικών λειτουργικών εξόδων, είτε πρόκειται για στεγαστικά δάνεια είτε ενοίκιο ή λογαριασμούς. Είναι χαρακτηριστικό ότι από το 4% το 2007, το ποσοστό έφτασε στο 6% το 2011.

3.500.000 Έλληνες ζουν κάτω από το υπολογιζόμενο όριο της φτώχειας

60% μείωση του μισθού του είχε ένας στους 10 Έλληνες

83% των Ελλήνων έκανε περικοπές στη θέρμανση της κατοικίας του

80% έκανε περικοπές σε βασικά είδη διατροφής

50% δεν είναι σε θέση να καλύψει τις βασικές του ανάγκες (ΙΜΕ ΓΕΣΕΒΕ Δεκέμβριος 2012). 31% των Ελλήνων πολιτών βρίσκεται αντιμέτωπο με το φάσμα της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού

70% του συνόλου των σιτιζομένων είναι άνδρες

60% του συνόλου των σιτιζομένων είναι ηλικίας από 36 έως 65 ετών

73% από τους Έλληνες σιτιζομένους μέσω των προγραμμάτων του Δήμου Αθηναίων είναι άνεργοι περίπου 2 χρόνια

46% των σιτιζομένων είναι μεταξύ 36 και 55 ετών

50% των σιτιζομένων είναι άγαμοι

7,5% των σιτιζομένων έχει πανεπιστημιακές σπουδές

66% είναι στο σύνολο των σιτιζομένων οι Έλληνες

41% προσήλθε στο συσσίτιο για πρώτη φορά τους τελευταίους 6 μήνες

31% του συνόλου των Ελλήνων προσήλθε για πρώτη φορά στο συσσίτιο τους τελευταίους 6 μήνες

76% δηλώνει μηδενικό εισόδημα

11% έχει ένα ελάχιστο εισόδημα μέχρι 320 ευρώ

68% των Ελλήνων σιτιζόμενων ανέργων δεν είναι στον ΟΑΕΔ

1.400 γεύματα την ημέρα προσφέρει ο Δήμος της Αθήνας, 365 μέρες τον χρόνο

Το «λεξικό» της ντροπής

Η FEANTSA, η Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία των οργανώσεων που εργάζονται με τους αστέγους, έχει αναπτύξει μια τυπολογία για την έλλειψη στέγης, που ονομάζεται ETHOS, προκειμένου να κατανοήσουμε το πολυσύνθετο πρόβλημα της έννοιας της έλλειψης «οικίας». Έτσι, υπάρχουν τέσσερις κατηγορίες ατόμων που δεν μπορούν να εκπληρώσουν το θεμελιώδες δικαίωμα στην κατοικία, όπως αυτό αναφέρεται στην Οικουμενική Διακήρυξη για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου του ΟΗΕ.

ΑΣΤΕΓΟΙ ΣΤΟΝ ΔΡΟΜΟ: Διαμονή στον δρόμο ή σε δημόσιους χώρους, χωρίς το κατάλυμα να μπορεί να θεωρηθεί τόπος κατοικίας. Άνθρωποι χωρίς σταθερό τόπο διαμονής, που χρησιμοποιούν για διανυκτέρευση υποβαθμισμένα καταλύματα.

ΣΤΕΡΟΥΜΕΝΟΙ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ: Διαμονή σε ξενώνες για αστέγους, σε ξενώνες γυναικών, σε κέντρα για μετανάστες, άτομα που βγαίνουν από Ιδρύματα (σωφρονιστικά, ψυχιατρικά, προγράμματα απεξάρτησης), άτομα που λαμβάνουν μακροχρόνια υποστήριξη, όπως ηλικιωμένοι άστεγοι.

ΕΠΙΣΦΑΛΕΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΣΤΕΓΑΣΗΣ : Άνθρωποι που ζουν υπό την απειλή εξώσης, που φιλοξενούνται προσωρινά από συγγενείς ή φίλους, που διαμένουν σε καθεστώς παράνομης ή παράτυπης υπενοικίασης - κατάληψης, που έχουν προχωρήσει σε παράνομη καταπάτηση γης για στεγαστικό σκοπό.

ΑΝΕΠΑΡΚΗ - ΑΚΑΤΑΛΛΗΛΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ: Άτομα που ζουν σε προσωρινά ή πρόχειρα καταλύματα, όπως τροχόσπιτα, αυτοκίνητα, παραπήγματα ή παράγκες, λυόμενα ή containers, κατειλημμένα κτήρια ακατάλληλα για κατοίκηση ή ζουν κατά δεκάδες υπερβαίνοντας το ανώτατο επιτρεπτό όριο σε μια κατοικία

Το «λεξικό» της ντροπής μάς βοηθάει να κατανοήσουμε ότι το θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα στην κατοικία δεν είναι μια αφηρημένη έννοια, αλλά πρέπει να πληροί τρεις βασικές παραμέτρους που συνιστούν την έννοια του «σπιτιού», και συγκεκριμένα:

□ Ένα κατάλληλο οίκημα (ή χώρο), στο οποίο το άτομο και η οικογένειά του έχουν την αποκλειστική κυριότητα (φυσική διάσταση).

□ Να διαθέτει προσωπικό χώρο και να απολαμβάνει τις κοινωνικές του σχέσεις (κοινωνική διάσταση).

□ Να έχει κανείς έναν νόμιμο τίτλο για την ιδιοκτησία ενός χώρου (νομική διάσταση).

